

Les conclusions de l'estudi AVVIIS faciliten a l'Agència les claus per a anticipar-se als nous hàbits de consum de la gent gran

L'Agència Catalana del Consum prestarà especial atenció als instruments financers, com ara l'estalvi per la dependència o la hipoteca inversa

---

- Les conclusions extretes de l'estudi serviran per a orientar les accions de l'ACC cap a una nova estratègia.
- L'Agència facilitarà recomanacions específiques adreçades a la gent gran i controlarà les pràctiques abusives relacionades amb la prestació de serveis específics a aquest col·lectiu.
- L'esperança de vida després de la jubilació s'allarga fins a vint-i-cinc o trenta anys.
- La salut i el grau de dependència separa dues grans etapes de la vida de la gent gran, que esdevenen subjectes actius de nous mercats vinculats als béns de consum, els serveis de lleure i els productes financers.

El director de l'ACC, Jordi Anguera, ha presentat avui la segona fase de l'estudi AVVIIS, dedicat a analitzar les pautes de consum de la gent gran. Les conclusions extretes de l'estudi serviran per a orientar les accions de l'ACC envers una nova estratègia que es materialitzarà en un seguiment dels instruments financers especialment adreçats a gent gran i molt gran (estalvi per dependència, hipoteca inversa, etc.). De la mateixa manera, en l'àmbit del control del mercat, s'intensificarà la difusió de les pràctiques recomanables adreçades a aquest col·lectiu i s'identificaran les pràctiques abusives.

Pel que fa a la formació i educació en consum, s'introduirà un nou aspecte: la difusió de les variables influents en la decisió de consum entre la gent gran. En l'àmbit de la formació a gent gran, durant el 2007 l'ACC va organitzar una quarantena de xerrades destinades a gent gran. Les temàtiques abordades durant l'any passat van ser: els productes "miracle", la TDT, els drets dels consumidors, els fraus més freqüents del consum, entendre i interpretar l'etiquetatge dels productes i les recomanacions de Nadal, entre altres aspectes. En total, més de 1.600 persones grans de diverses poblacions catalanes han assistit a les xerrades que l'ACC ha fet al llarg dels últims tres anys (2006-2008).

Les dades demostren que el col·lectiu de la gent gran cada vegada és més actiu i que ho és durant més temps. El progressiu envelliment de la població no només es mantindrà durant els propers anys, sinó que les projeccions demogràfiques apunten que l'any 2030 hi haurà 1.914.000 persones grans a Catalunya, xifra que suposa un increment del 64%. Per això, l'ACC ha volgut repassar i analitzar el vessant de consum de la perspectiva econòmica –costos i guanys–, i també la perspectiva financera (equilibri pressupostari) que es deriva de la relació de la gent gran amb la nostra societat i de la societat envers la nostra gent gran. L'Agència també ha volgut reflexionar sobre la modificació dels hàbits i pautes de consum actuals, sobre les possibles mesures de prevenció, les mesures d'estil pal·liatiu i també sobre les implicacions econòmiques i financeres que comporten per a la societat catalana.

L'estudi AVIIS és un dels més extensos i complets que ha fet l'ACC per a analitzar el comportament de la gent gran i els canvis registrats en els hàbits de consum d'un dels col·lectius més desfavorits i vulnerables, que, per tant, mereix una protecció especial per part de l'Administració. L'objectiu d'aquest estudi és anticipar-se a una realitat canviant que es preveu que s'intensificarà durant els anys vinents.

Principals conclusions de l'estudi AVIIS

El 21,38% dels 7,1 milions de catalans són gent gran. D'aquests, un 12,28% tenen vuitanta-cinc anys o més, i ja hi ha més d'un miler de ciutadans de més de cent anys. La segona fase de l'estudi AVIIS, encarregat per l'ACC, permet identificar clarament dues grans etapes en la vida de la gent gran, en relació amb els hàbits de consum i les necessitats que tenen. D'una banda, s'ha definit com a "gent gran" la població catalana de seixanta-cinc a vuitanta-cinc anys, és a dir, un 87,72% del total d'aquest segment de població; per la seva banda, la població de més de vuitanta-cinc anys, el 12,28% restant, pren la denominació de "gent molt gran". La tendència a l'allargament de la vida biològica i a escurçar la vida laboral evolucionen amb un ritme i una intensitat que demanen una orientació de les accions envers la gent gran que tinguin en compte aquestes dues grans etapes, amb l'objectiu de garantir-ne la protecció com a consumidors i assegurar-los uns hàbits de consum equilibrats a cada moment.

La persona gran no dependent i jubilada ha d'equilibrar tres factors en la seva pauta de consum: disposa de més temps per a comprar i, per tant, pot fer una compra més meditada i reflexiva; disposa de menys rendes (prestació de jubilació, rendiments i desestalvi), i es planteja unes necessitats de consum de productes que fins a l'etapa de la jubilació no s'havia creat i, en sentit contrari, també deixa de consumir-ne uns altres. Ara bé, això s'esdevé de manera canviant al llarg de la vellesa, quan es registren una sèrie de canvis relatius durant els primers anys de jubilació pel que fa als hàbits i un interès per

l'estalvi a fi de poder-se mantenir amb una certa autonomia durant els últims anys de vida.

Les decisions de consum de la gent gran estan molt condicionades per la percepció del fet que disposen d'un temps limitat i per la percepció de l'estat de salut particular. En aquest context, en l'àmbit del sistema financer es manifesten tres fets determinants vinculats a la despesa que fa la gent gran: les grans dificultats per contractar un crèdit; l'aparició de productes d'estalvi per a la dependència, i l'aparició de formes de finançament del consum basades en la prestació de rendes amb un suport hipotecari especial: la hipoteca inversa.

Hàbits de consum de la gent gran

Aquesta investigació es va iniciar l'any 2006 amb la realització d'una enquesta i amb l'articulació de la primera part de l'estudi AVVIIS (Avaluació, vector, vellesa i impactes socioeconòmics en el context de la sostenibilitat), presentat als mitjans de comunicació el maig de 2007.

Recordem que les principals dades aportades en aquell moment van ser:

- Prop del 80% dels entrevistats es manifesten autònoms pel que fa a la seva activitat diària, percentatge que augmenta fins al 83% si ens referim al fet de tenir cura de la pròpia economia.
- El 70% d'aquestes persones no s'han de desplaçar fora del seu barri per comprar, i d'aquestes, el 94% ho fa en establiments de format mitjà i petit.
- Reticències al canvi: el 80% dels entrevistats no demana mai que li portin la compra a casa, tot i que un 31% afirma que gairebé sempre o sempre cal que l'ajudin a portar el pes. El 61% continua calculant en pessetes i un 62% no utilitza mai la targeta de crèdit.
- Tan sols un 7% dels enquestats ha presentat una reclamació durant el darrer any. En tota la població, aquest percentatge arriba al 16%.
- La compra és una activitat que comporta un gran component social, ja que permet que la gent gran mantingui relacions amb altres persones, i per això es transforma més en un plaer que en una obligació. En el cas dels béns de consum no durables, anar a comprar esdevé una manera d'omplir el temps.
- La gent gran és menys propensa a provar nous productes, probablement perquè no està disposada a assumir riscos (a diferència dels més joves). Al mateix temps, té una actitud més passiva que els joves en el procés de cerca d'informació. Confia més en les opinions i en l'experiència pròpia que en la informació obtinguda a l'hora de decidir un acte de compra.

Els resultats de l'enquesta es poden consultar en línia a l'adreça següent:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances
Gabinet del Conseller
Comunicació

**agència catalana
del consum**

http://www.consum.cat/ecofin_webacc/AppJava/uploads/RPCAVIISACC.pdf